

Maciej Szlykiewicz

Od koncepcji PRZEZ PARTNERSTWO do REALIZACJI

Szanowni Państwo,

w maju tego roku minęło pięć lat od momentu akcesji Polski do Unii Europejskiej. W całej Polsce widać już zrealizowane z unijnych pieniędzy inwestycje. Na obszarach wiejskich także.

Od kilku lat można zaobserwować pozytywne dla obszarów wiejskich zjawisko. Coraz mniej mieszkańców wsi wyjeżdża do miasta, coraz więcej mieszkańców miasta osiedla się na wsi. Polska wieś staje się bardziej przyjazna swoim mieszkańcom. Stwarza coraz to lepsze warunki

życia porównywalne poziomem wyposażenia technicznego do tych w mieście.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi ogłosiło w 2009 roku konkurs pod nazwą „Przyjazna wieś” na najlepszą inwestycję na obszarach wiejskich zrealizowaną przy wsparciu środków UE po roku 2004. W Wielkopolsce do udziału w konkursie zgłoszone zostało aż 15 projektów. To najwięcej projektów zgłoszonych do konkursu w skali kraju. Tylko jeden projekt - najlepszy w województwie - zdaniem Komisji Konkursowej, mógł wziąć udział w ogólnopolskich zmaganiach. Najlepszy projekt w Wielkopolsce okazał się także najlepszy w Polsce.

Centrum Edukacji Regionalnej i Przyrodniczej w Mniszkach, które zajęło pierwsze miejsce w Ogólnopolskim Konkursie „Przyjazna wieś”, robi niezapomniane wrażenie. Rozległe brukowe podwórze, okazałe - uratowane od ruiny - budynki wyposażone w sprzęty, które przynieśli ze swoich domów mieszkańcy Mniszek, zachęca do zwiedzania. Niezwykle zaradni i przyjaźni dla gości są też gospodarze tego miejsca, których pasji i pracy Mniszki zawdzięczają swój sukces. Ich śmiały pomysł był odpowiedzią na popegeerowską biedę i beznadzieję. Wykorzystali szanse, sięgając i dobrze wykorzystując środki unijne. Teraz mówi o nich cała Polska.

Inne nagrodzone projekty są równie ciekawe. Warto zobaczyć salę sportowo-widowiskową w Pyzdrach i obiekty sportowe w Kamieńcu czy Chatę Regionalną w Przygodzicach. Zachęcam także do poznania innych inwestycji zrealizowanych przez gospodarzy Wielkopolan, które nie wzięły udziału w konkursie. Wszystko to złoży się na obraz umiejętności wykorzystywania szans, jakie stwarzają programy UE z myślą o rozwoju obszarów wiejskich.

Zapraszam do lektury pokonkursowego wydawnictwa, będącego przewodnikiem po nagrodzonych projektach w Etapie Wojewódzkim Województwa Wielkopolskiego Ogólnopolskiego Konkursu „Przyjazna wieś”.

Leszek Wojtasiak
Wicemarszałek Województwa Wielkopolskiego

OD KONCEPCJI PRZEZ PARTNERSTWO DO REALIZACJI

Etap Regionalny Konkursu „Przyjazna Wieś” na najlepszy projekt
w zakresie infrastruktury zrealizowany na terenach wiejskich
przy wsparciu środków unijnych,
w województwie wielkopolskim

Głównym celem polityki regionalnej Unii Europejskiej jest zwiększenie spójności ekonomicznej i społecznej poszczególnych krajów członkowskich. Poprzez pomoc słabiej rozwiniętym regionom i sektorom gospodarek państw członkowskich dąży się do zmniejszenia dysproporcji w poziomie rozwoju i w poziomie życia ich mieszkańców.

Pomoc ta uzupełniając wsparcie regionalne i samorządowe zakłada między innymi dofinansowanie inwestycji infrastrukturalnych, wspieranie rozwoju gospodarczego regionów, restrukturyzację na rynkach pracy, wsparcie dla tzw. kapitału ludzkiego czy też szeroko pojęte stymulowanie rozwoju obszarów wiejskich. Inwestycje infrastrukturalne to nie tylko typowa modernizacja i rozbudowa infrastruktury technicznej: transportowej, w zakresie energetyki, dostarczania ciepła, wody, oczyszczania ścieków i segregacji odpadów, transportu, teletechniki itp. Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna sprzyja właściwemu rozwojowi niemal wszystkich dziedzin życia gospodarczego

i społecznego lecz istotnym czynnikiem, który świadczy o wysokim poziomie życia każdego społeczeństwa jest rozbudowa infrastruktury społecznej. Każda inwestycja w infrastrukturę techniczną winna w konsekwencji służyć zaspokojeniu potrzeb społeczności lokalnych w tym szczególnie rozwojowi przedsiębiorczości, lokalnych usług, ochrony zdrowia, środowiska, edukacji, kultury, sportu i turystyki. Najlepszy projekt infrastrukturalny, który łączy zarówno rozwój techniczny jak i potrzeby społeczne danej miejscowości, obszaru czy też regionu jest zarazem najtrudniejszym do realizacji.

W Wielkopolsce, regionie typowo rolniczym szczególnego znaczenia nabierają inwestycje służące szeroko pojętemu rozwojowi obszarów wiejskich.

Konkurs „Przyjazna Wieś” był adresowany do wszystkich beneficjentów realizujących projekty infrastrukturalne, które otrzymały dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej w naszym regionie. Celem konkursu była promocja innowacyjnych i efektywnych projektów o charakterze infrastrukturalnym zrealizowanych na obszarach wiejskich naszego województwa.

Szczególny nacisk w ocenie projektów położono na kryteria związane z realizacją polityk horyzontalnych Unii Europejskiej, a więc tych, które wiążą ze sobą inwestycje infrastrukturalne z potrzebami społecznymi, tj. funkcjonalność i użyteczność projektu, jego pomysłowość, innowacyjność, partnerstwo w realizacji projektu, wpływ na rozwój gospodarczy, na politykę ochrony środowiska, dostępność dla osób niepełnosprawnych.

Prezentujemy cztery projekty nagrodzone w Etapie Regionalnym Ogólnopolskiego Konkursu „Przyjazna Wieś” w Wielkopolsce. Warto dodać, że na konkurs w województwie wielkopolskim zgłoszone zostało 15 projektów, najwięcej wśród

wszystkich województw, a laureat pierwszego miejsca w Wielkopolsce został nim także w Ogólnopolskim Konkursie. Realizacja, nie tylko tych nagrodzonych projektów sprawiła, że miejscowości, w których zostały wykonane stały się nie tylko ładniejsze, lepiej wyposażone, ale także bardziej przyjazne ich mieszkańcom i przyjeżdżającym gościom.

ORGANIZATORZY KONKURSU:

- Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi - Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich
- Sekretariat Centralny Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich
- Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa FAPA
- Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego
- Sekretariat Regionalny Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich w Województwie Wielkopolskim
- Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu

MNISZKI

**I miejsce w Etapie Regionalnym i Ogólnopolskim Konkursu
„Przyjazna wieś”**

Centrum Edukacji Regionalnej i Przyrodniczej w Mniszkach

Tytuł projektu	Centrum Edukacji Przyrodniczej wraz z odbudową zabytkowego folwarku w Mniszkach
Program operacyjny/ Inicjatywa wspólnotowa	Sektorowy Program Operacyjny „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich, 2004 -2006”
Budżet projektu	Całkowita wartość projektu: 536 929,31 zł Dofinansowanie: 427 545,60 zł z Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnych Środki z budżetu gminy: 109 383,71 zł

Dzięki zaangażowaniu grupy miejscowych zapaleńców i zrozumieniu lokalnych władz w miejscowości Mniszki, w gminie Międzychód możemy cofnąć się w czasie. Na terenie XIX wiecznego folwarku rodu von Unruh utworzony został specyficzny skansen.

Po drugiej wojnie światowej utworzono tam Państwowe Gospodarstwo Rolne, które w starciu z brutalną rzeczywistością lat 90-tych nie miało szans na przetrwanie i tak jak wiele innych po

prostu upadło. Zabytkowe obiekty niszczały przez wiele lat, ale dzięki staraniom mieszkańców tej wsi w 2006 roku opracowano projekt rewitalizacji gospodarstwa i powstało **Centrum Edukacji Regionalnej i Przyrodniczej w Mniszkach**. W wyremontowanych budynkach starego folwarku odtworzone zostały warsztaty wiejskich rzemieślników – m.in. garncarza, kowala i szewca, umieszczono muzeum regionalne prezentujące wiele sprzętów, używanych dawniej w gospodarstwach zachodniej Wielkopolski z przedwojennym, w pełni wyposażonym składem kolonialnym. Miejsce to na stałe wpisało się w gminny krajobraz. Turystów przyciągają nie tylko warsztaty, promujące stare zawody, ale także imprezy plenerowe, jak choćby słynne już jesienne smażenie powideł czy plenery artystyczne. Dużym powodzeniem cieszy się również święto rozpoznawania ziół, czy ręczne wyrabianie masła i lepienie garneków.

Koncepcja projektu opiera się na połączeniu różnych działań promocyjnych z życia społecznego, kulturalnego, edukacyjnego. Dzięki zaangażowaniu lokalnej społeczności, sektora publicznego i sektora gospodarczego powstał projekt, który wyróżnia się na tle innych tego typu inwestycji zrealizowanych na terenie województwa wielkopolskiego.

Inwestycja promuje zgodny z naturą tryb życia, wpływa na rozwój społeczny, propagując wartościowe modele spędzania czasu wolnego. Z obiektów Centrum regularnie korzystają uczniowie szkół z całej Wielkopolski, mieszkańcy okolicznych gmin, stowarzyszenia i organizacje pozarządowe, a nawet turyści zagraniczni.

Lokalna społeczność w pełni identyfikuje się z tym miejscem, ponieważ nie tylko znalazła zatrudnienie, ale zupełnie zmieniła się jej mentalność – przewartościowała podejście do własności

i nauczyła się szacunku do pracy. Projekt o początkowo lokalnym charakterze okazał się przedsięwzięciem, które przerosło najśmielsze oczekiwania pomysłodawców. Realizacja projektu wpłynęła na wzrost zatrudnienia w okolicznych miejscowościach - powstały nowe punkty handlowe w okolicy, centrum inspiruje okolicznych mieszkańców do prowadzenia własnej działalności rzemieślniczej i usługowej, prowadzone są tutaj warsztaty i szkolenia dla osób, które mają zamiar podjąć tego typu działalność.

Projekt jest wzorcowym przykładem działań zapobiegających wykluczeniu społecznemu. Zanim inwestycja została zrealizowana miejscowość Mniszki była przykładem typowej „upadającej wsi w której nic się nie działo”. Mieszkańcy nie potrafili się odnaleźć w rzeczywistości rynkowej po upadku wcześniej funkcjonującego zakładu. Dopiero realizacja projektu zmieniła ich mentalność. Projekt realizuje też założenia w obszarze ochrony tradycji i dziedzictwa narodowego, powoduje integrację grup społecznych, szczególnie osób bezrobotnych zagrożonych wykluczeniem społecznym, o niskim statusie materialnym. Inwestycja przyczyniła się do poprawy warunków życia mieszkańców okolicznych miejscowości, zwiększyła dostępność mieszkańców obszarów wiejskich do dóbr kultury oraz terenów rekreacyjno-turystycznych

W ramach kompleksu folwarku w Mniszkach funkcjonuje wspomniane wcześniej Centrum Edukacji Przyrodniczej w którym przeprowadzane jest szereg działań edukacyjnych poświęconych ochronie i kształtowaniu środowiska. Dzięki partnerstwu z Zakładem Utylizacji Odpadów prowadzone są akcje edukacyjno-szkoleniowe dla mieszkańców gminy, powstały ekspozycje w Ośrodku Edukacji Ekologicznej, poprawiła się gospodarka

odpadami na tym terenie (segregacja i zbieranie odpadów), porządkowana jest gospodarka ściekami. Działalność edukacyjna przyczynia się do ochrony zagrożonych gatunków i siedlisk przyrodniczych.

W trakcie realizacji projektu polegającej na odbudowie i adaptacji dawnych budynków gospodarskich i administracyjnego w znikomym stopniu możliwe było dostosowanie obiektów do współczesnych wymagań dla osób niepełnosprawnych. Ukształtowanie terenu i sposób posadowienia budynków uniemożliwiły w pierwszym etapie przygotowanie właściwych podjazdów i innych ułatwień. Projekt zakłada jednak zwiększenie użyteczności całego kompleksu dla osób niepełnosprawnych. Już teraz zrealizowano modernizację budynku administracyjnego i dostosowano toaletę w nim się znajdującą do potrzeb osób niepełnosprawnych zgodnie z obowiązującymi standardami. Wykonano również wyrównanie alejek prowadzących przez dziedzińce Centrum, co umożliwiło poruszanie się po nich osobom z wózkami. Pracownicy Centrum służą indywidualną pomocą w przypadku wizyty osób niepełnosprawnych. W kolejnych etapach realizacji inwestycji na terenie Centrum przewidziano dostosowanie całego terenu do potrzeb niepełnosprawnych poprzez wyrównanie terenu i zniwelowanie barier architektonicznych.

Komisje konkursowe obu etapów doceniły starania mieszkańców i władz gminy, gdyż jak się okazało dawny folwark zajął pierwsze miejsce w finale konkursu Przyjazna Wieś zarówno na etapie wojewódzkim jak i krajowym.

PYZDRY

II miejsce w Etapie Regionalnym Ogólnopolskiego Konkursu „Przyjazna wieś”

Sala widowiskowo-sportowa w Pyzdrach

Tytuł projektu	Budowa sali widowiskowo-sportowej w Pyzdrach
Program operacyjny/ Inicjatywa wspólnotowa	Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego 204-2006
Budżet projektu	4 744 352,81 zł

Miasteczko, którego władarze bardzo chętnie podkreślają jego „królewskość” zyskało iście królewską budowlę. Na skarpie nad Wartą stoi nowoczesna sala widowiskowo-sportowa z której dumni są nawet najwięksi malkontenci w mieście i której zazdroszczą turyści. Ciekawa bryła architektoniczna, innowacyjne rozwiązania techniczne i doskonale wkomponowanie w krajobraz Pyzdr sprawiają, że inwestycja naprawdę robi wrażenie.

Pyzdry to jedno z pierwszych miast w którym stwierdzono, że należy zagospodarować teren nad rzeką i wykorzystać jej walory. Budowa hali to nie jedyna inwestycja. Teren nad Wartą jest systematycznie zagospodarowywany. Powstał taras widokowy, a w planach jest bulwar spacerowy ciągnący się wzdłuż całego nabrzeża w mieście, nasadzono roślinność, odrestaurowano

Mniszki

**I miejsce: Budowa Centrum Edukacji Przyrodniczej
wraz z odbudową zabytkowego folwarku
w miejscowości Mniszki**

Pyzdry

II miejsce: Budowa sali widowiskowo-sportowej w Pyzdrach

KAMIEŃC

III miejsce: Przebudowa stadionu sportowego w Kamieńcu

**Wyróżnienie: Modernizacja obiektów
i terenów przy Placu Powstańców Wielkopolskich
w Przygodzicach**

przystań na rzece. Teren wokół hali wyłożony został nowym brukiem, oświetlony stylizowanymi latarniami, a przy sali zlokalizowano parking.

Od wejścia głównego prowadzi bezpośrednie wejście na salę oraz wejście do nowoczesnego zaplecza szatniowo – sanitarnego, salki rehabilitacyjnej oraz zaplecza administracyjno – technicznego. W wyposażeniu znalazły się czterorzędowe trybuny, bariera ochronna oddzielająca widownię od boiska, profesjonalne nagłośnienie i elektroniczna tablica wyników. Wyposażenie zawiera też kompletne oprzyrządowanie do gry w piłkę siatkową, nożną i koszykówkę, a także zestawy do ćwiczeń gimnastycznych oraz stoły do gry w tenisa stołowego. Montaż kotary grodzącej pozwala na prowadzenie kilku zawodów jednocześnie. Na uwagę zasługuje zainstalowanie nowoczesnego systemu wentylacyjnego na trybunach, które mieszczą 260 osób, a także antresoli, na której usytuowano stanowisko operatora prowadzącego obsługę techniczną zawodów sportowych. Sala widowiskowo – sportowa cały czas tętni życiem cały dzień. Od rana z sali korzystają uczniowie pobliskiej szkoły, a po południu miejscowe drużyny sportowe. Bardzo często organizowane są różnorakie zawody sportowe o zasięgu regionalnym, krajowym a nawet międzynarodowym. Odbývają się tutaj także imprezy kulturalne i rozrywkowe.

Dzięki tej inwestycji zdecydowanie zwiększył się dostęp do sportu i kultury dla społeczności lokalnej. Projekt jest przyjazny dla osób niepełnosprawnych. Jest w pełni wyposażony w odpowiednie instalacje. Miejscowe władze oceniają, że inwestycja wpłynęła w dużym stopniu na promocję miasta i wzrost zainteresowanie inwestorów zewnętrznych.

KAMIENIEC

III miejsce w Etapie Regionalnym Ogólnopolskiego Konkursu „Przyjazna wieś”

Przebudowa stadionu sportowego w Kamieńcu

Tytuł projektu	Przebudowa stadionu sportowego w Kamieńcu
Program operacyjny/ Inicjatywa wspólnotowa	Sektorowy Program Operacyjny „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich” 2004 -2006
Budżet projektu	603 228,04 zł

Budowa obiektów sportowych w Polsce w ostatnich latach zazwyczaj wiąże się z piłką nożną. W Kamieńcu władze samorządowe doszły do wniosku, że to za mało. Powstał więc projekt o wiele większym zakresie, umożliwiający systemowy rozwój kultury fizycznej w gminie. Jest to inwestycja, której mogą pozazdrościć mieszkańcy wielu miejscowości o dużo większych możliwościach inwestycyjnych.

Realizacja tego projektu polegała na wybudowaniu boiska do piłki nożnej, w pełni wyposażonego budynku szatni, modernizacji bieżni wokół boiska, budowie skoczni lekkoatletycznej, wybudowaniu kortu tenisowego, wybudowaniu boiska

wielofunkcyjnego przystosowanego do gry w piłkę ręczną, koszykówkę oraz siatkówkę. Warto podkreślić, że bieżnia wokół stadionu, kort tenisowy oraz boisko wielofunkcyjne pokryte są nawierzchnią poliuretanową, która charakteryzuje się właściwościami antypoślizgowymi, wysoką elastycznością oraz odpowiednią przepuszczalnością wody. Dzięki pomysłowości i uporowi samorządowców powstał piękny, nowoczesny kompleks, w którym mieszkańcy mogą realizować swoje pasje i zainteresowania. Interdyscyplinarność obiektu sprawia, że praktycznie każdy może znaleźć „swoją” dyscyplinę sportu w której może się realizować.

Projekt jest ogólnodostępny dla mieszkańców gminy, organizuje się na nim wiele imprez sportowych, jest wykorzystywany przez szkoły i miejscową drużynę piłkarską.

Użyteczność, dostępność projektu dla osób niepełnosprawnych oceniono bardzo wysoko. Wyeliminowano wszystkie bariery architektoniczne, a węzły sanitarne i przebieralnia zostały dostosowane do potrzeb niepełnosprawnych.

Celem modernizacji stadionu jest nie tylko poprawa wizerunku miejscowości Kamieniec, ale przede wszystkim propagowanie aktywnego stylu życia, rodzinnych zawodów sportowych, weekendów ze sportem i turystyką.

nim pracownicy gospodarstwa rolnego. Po upadku gospodarstwa budynki niszczały w zastraszającym tempie. W ramach modernizacji w odnowionych wnętrzach urządzono punkt informacji turystycznej i sale muzealno-wystawiennicze, swoje miejsce znalazły też w niej miejscowe stowarzyszenia i organizacje pozarządowe. Jednocześnie zagospodarowany został teren wokół chaty co sprawiło, że cały obiekt stał się wizytówką miasta. Dzięki zaangażowaniu społeczności lokalnej, przy współpracy pracowników Urzędu Gminy, w Przygodzicach udało się wykreować miejsce integrujące różne sektory i środowiska społeczne. Inwestycja jest na bieżąco wykorzystywana przez sektor publiczny (imprezy organizowane przez Urząd Gminy) oraz organizacje pozarządowe, które mają w Chacie Regionalnej swoją siedzibę. Stworzone zostało miejsce rekreacji i wypoczynku dla mieszkańców, służące również prezentacji dorobku kulturowego i dziedzictwa historycznego regionu, ale zarazem przeznaczone do pracy i spotkań edukacyjnych różnych grup społecznych. Projekt o początkowo lokalnym charakterze ma zasięg regionalny, ale jest również wykorzystywany do realizacji przedsięwzięć o charakterze międzynarodowym. Inwestycja wpływa na rozwój gospodarczy regionu, systematycznie poszerzana jest oferta imprez organizowanych przez partnerów projektu, wzrasta zainteresowanie turystyką w regionie.

W projekcie uwzględnione zostały potrzeby osób niepełnosprawnych, zniwelowane zostały bariery architektoniczne, a ciągi komunikacyjne i pomieszczenia dostosowane zostały do wymagań osób poruszających się na wózkach inwalidzkich. Stworzona została sala multimedialna pozwalająca zmniejszyć dysproporcje w dostępie do technik informacyjnych, a prowadzona

PRZYGODZICE

**Wyróżnienie w Etapie Regionalnym Ogólnopolskiego Konkursu
„Przyjazna wieś”**

Chata Regionalna w Przygodzicach

Tytuł projektu	Modernizacja obiektów i terenów przy Placu Powstańców Wielkopolskich w Przygodzicach
Program operacyjny/ Inicjatywa wspólnotowa	Sektorowy Program Operacyjny „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich na lata 2004-2006”
Budżet projektu	487 003,74 zł

Na głównym placu miasta, w miejscowości Przygodzice znajduje się bardzo urokliwe miejsce. Stara, rozpadająca się stróżówka z 1813 r. przekształcona została w Chatę Regionalną czyli lokalne muzeum, w którym można poznać historię Przygodzic i innych miejscowości gminy. Projekt polegał na modernizacji rozpadającego się budynku, który przez długi okres służył jako stróżówka przy bramie od południowej strony dawnego założenia dworskiego dóbr przygodzickich. Znajdowała się w nim także charakterystyczna cela więzienna z grubymi ścianami i małym otworem okiennym. Po II wojnie światowej mieszkali w

działalność edukacyjna korzystnie wpływa na świadomość ekologiczną mieszkańców.

Dziś „Chata Regionalna” tętni życiem i jest ważnym miejscem kulturotwórczym w życiu mieszkańców gminy Przygodzice.

**Wyniki oceny projektów I Regionalnego Etapu Konkursu
„Przyjazna Wieś”
w woj. wielkopolskim**

Miejsce	Liczba punktów	Zgłaszający	Tytuł projektu
1	80	Gmina Międzychód	Budowa Centrum Edukacji Przyrodniczej wraz z odbudową zabytkowego folwarku w m. Mniszki
2	61	Gmina i Miasto Pyzdry	Budowa sali widowiskowo-sportowej w Pyzdrach
3	58	Urząd Gminy w Kamieńcu	Przebudowa stadionu sportowego w Kamieńcu
4	57	Urząd Gminy Przygodzice	Modernizacja obiektów i terenów przy Placu Powstańców Wielkopolskich w Przygodzicach
5	56	Urząd Gminy Łądek	Powrót do źródła – rekonstrukcja grodu słowiańskiego w Łądzie nad Wartą
	56	Związek Międzygminny "Puszcza Zielonka"	Szlak kościołów drewnianych wokół Puszczy Zielonka
7	54	Urząd Miasta i Gminy Żerków	Mickiewiczowskie Centrum Turystyczne w Żerkowie
8	46	Urząd Gminy Stare Miasto	Rozwój kulturalny społeczności Starego Miasta poprzez adaptację kotłowni na cele świetlicy środowiskowej
9	44	Gmina Kramsk	Przebudowa remizy OSP na Wiejski Ośrodek Kulturalny – Oświatowy DRUH w Świąćcu
10	41	Urząd Miejski w Grodzisku Wielkopolskim	Wiejskie Centrum Kultury i Sportu – rozbudowa z przebudową budynku zaplecza boiska sportowego w Ptaszkowie
	41	Gmina Dopiewo	Budowa ujęcia i stacji uzdatniania wody z miejscowości Joanka
12	40	Urząd Gminy i Miasta Kleczew	Modernizacja Wiejskiego Domu Kultury w Budziszawie Kościelnym
	40	Urząd Miasta i Gminy Lwówek	Odnowa centrum wsi Pakosław poprzez modernizację placu z miejscem kultu religijnego
14	33	Urząd Miasta i Gminy Wielichowo	Budowa ogólnodostępnego kompleksu boisk sportowych w miejscowości Wielichowo
15	24	Urząd Gminy w Siedlcu	Odnowa miejsca pamięci narodowej i zagospodarowanie terenu wokół świetlicy wiejskiej wraz ze stawem

**Lista rankingowa projektów w ramach etapu ogólnopolskiego konkursu „Przyjazna Wieś”
na najlepszy projekt w zakresie infrastruktury zrealizowany na terenach wiejskich
przy wsparciu środków unijnych**

Miejsce	Znak projektu	Liczba punktów	Województwo	Beneficjent	Tytuł projektu
1	KI/15/2009	59,18	wielkopolskie	Gmina Międzychód	Budowa Centrum Edukacji Przyrodniczej wraz z odbudową zabytkowego folwarku w m. Mniszki
2	KI/06/2009	59,00	małopolskie	Gmina Wiśniowa	"Odbudowa przedwojennego Obserwatorium Astronomicznego - Miasteczko Gwiazdne Lubomir"
3	KI/01/2009	58,83	dolnośląskie	Miasto i Gmina Radków	Centrum Inicjatyw Wiejskich w Ścinawce Górnej
4	KI/14/2009	54,99	warmińsko-mazurskie	Gmina Iława	Adaptacja dziedzictwa kulturalno - historycznego dla rozwoju turystyki w Pagegajach, Iławie oraz regionie przygranicznym Sovetsk
5	KI/03/2009	54,49	lubelskie	Powiat Łęczyński	"Wirtualny powiat". Budowa Społeczeństwa Informacyjnego w Powiecie Łęczyńskim. Etap II
6	KI/11/2009	53,84	pomorskie	Gmina Gniewino	"Budowa kompleksu tursystyczno - rekreacyjnego z wieżą widokową Kaszubskie Oko w Gminie Gniewino
7	KI/08/2009	47,15	opolskie	Gmina Prudnik	Budowa Wiejskiego Centrum Aktywizacji w Rudziczce
8	KI/09/2009	45,83	podkarpackie	Gmina Sędziszów Młp.	Renowacja i waloryzacja zasobów przyrodniczo - kulturowych w zabytkowym parku w Górze Ropczyckiej
9	KI/12/2009	44,48	śląskie	Gmina Janów	Uregulowanie ruchu turystycznego w Rezerwacie PARKOWE poprzez budowę ścieżki rowerowej
10	KI/10/2009	41,50	podlaskie	Gmina Grajewo	Urządzenie Centrum rekreacyjno - sportowego w m. Popowo
11	KI/05/2009	41,33	łódzkie	Gmina Wolbórz	Pozarnicze Centrum Historyczno - Edukacyjne Ziemi Łódzkiej w Wolborzu
12	KI/13/2009	37,32	świętokrzyskie	Gmina Strawczyn	Budowa Centrum Sportowo - Rekreacyjnego w Strawczynie, bm. Strawczyn - Etap I Budowa boiska do piłki nożnej
13	KI/04/2009	36,99	lubuskie	Miasto i Gmina w Czerwińsku	Budowa sali gimnastycznej, modernizacja boiska sportowego i budynku dydaktycznego Publicznej Szkoły Podstawowej w Nietkowie
14	KI/02/2009	26,34	kujawsko-pomorskie	Gmina i Miasto w Lubrańcu	Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Redecz Wielki Parcele i Lubraniec Parcele z modernizacją stacji uzdatniania wody
15	KI/07/2009	24,17	mazowieckie	Gmina Stoczek	Budowa oczyszczalni ścieków i kanalizacji - Stoczek, Gajówka Wschodnia - Etap I

Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu

ul. Sieradzka 29, 60-163 Poznań

tel. (61) 868 52 72, (61) 863 04 11; fax (61) 868 56 60

www.wodr.poznan.pl, e-mail: wodr@wodr.poznan.pl

Dyrektor: Marek Lorych
Z-cy dyrektora: Ryszard Jaworski
Wiesława Nowak

Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego,
Sekretariat Regionalny Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich,
Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich
ul. Kościuszki 95, 61-716 Poznań,
tel. (61) 8541788
www.prow.umww.pl, e-mail: dow.sekretariat@umww.pl

Opracowanie: Maciej Szłykowiec

Wydawca: WODR w Poznaniu

Krajowa Sieć
Obszarów Wiejskich

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich:
Europa inwestująca w obszary wiejskie

Wydanie jest współfinansowane ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013. Realizacja Planu Działania Sekretariatu Regionalnego Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich 2008-2009.

POZNAŃ 2009

Krajowa Sieć
Obszarów Wiejskich

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich:
Europa inwestująca w obszary wiejskie

Wydanie jest współfinansowane ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013. Realizacja Planu Działania Sekretariatu Regionalnego Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich 2008-2009.

**Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
w Poznaniu**

**ul. Sieradzka 29, 60-163 Poznań
tel. 61 868 52 72, fax 61 868 56 60
wodr@wodr.poznan.pl**